

Rationale Museum van de Geest

WHY – wat geloven we?

HOW- wat beloven we?

WHAT- wat maken we waar?

WHY

Wij zijn het Museum van de Geest.

Wij zijn gefascineerd door het kunstwerk tussen je oren. Want niets is zo divers, uniek, krachtig en tegelijkertijd zo kwetsbaar als de menselijke geest.

HOW

We maken mentale gezondheid bespreekbaar ook voor mensen die zich normaal wanen.

WHAT

Onze kunst- en cultuurprogramma's zijn een podium voor de kracht en kwetsbaarheid van de geest.

RATIONALE

Rationale/ Over ons - voor publiek

Wij zijn het Museum van de Geest. We zijn gefascineerd door het kunstwerk tussen je oren. Want niets is zo kleurrijk, krachtig en tegelijkertijd zo kwetsbaar als de menselijke geest. Iedereen die een nacht slecht geslapen heeft kan je vertellen hoe dun de lijn is tussen je normaal en anders voelen.

Onze geschiedenis is meer dan 700 jaar geleden begonnen in het Dolhuys in Haarlem, met het opvangen en verzorgen van mensen die geestelijke zorg nodig hadden. Onze toewijding ligt nog steeds bij geestelijk welzijn maar als museum doen we dat op een andere manier.

Met alleen wetenschap leren we de geest nooit helemaal kennen, daar hebben we ook kunst en cultuur voor nodig. Met elektroden op een hersenpan kunnen we activiteit meten maar met een gedicht, schilderij, dans of muziekstuk kan de ene geest de ander bewegen.

In onze vestiging Haarlem, het monumentale Dolhuys, zie je verschillende kunstwerken die je aan het denken zetten over stigma's en het belang van mentale

gezondheid. Wat is normaal en wat is raar? Moeten wij als mens veranderen, of moeten we onze ideeën over raar en normaal veranderen?

In onze vestiging Amsterdam, in de Hermitage, zie je Outsider Art. Dat is gemaakt door *outsiders* van de kunstwereld en vaak ook van de maatschappij. Via het werk tonen ze hun binnenwereld zonder bezig te zijn met wat de buitenwereld daarvan vindt.

We zijn niet een museum van OOH en AAH.

We zijn een museum van HUH en WOW.

We verrassen je, verbazen je en willen je laten nadenken over de normen, waarden en verwachtingen die je jezelf oplegt, die je worden opgelegd en die je de ander oplegt.

We geloven namelijk dat een open geest een gezonde geest is die ruimte biedt voor alles wat in onszelf leeft en in de ander. Hoe we denken, hoe we ons gedragen, hoe we geloven en hoe we liefhebben.

We maken ons hard voor inclusiviteit en een (kunst) wereld zonder uitsluiting en stigmatisering.

Op deze manier maken we met onze kunst- en culturele programma's mentale gezondheid bespreekbaar, ook voor mensen die zich normaal wanen.

SPEECH

Wij zijn het Museum van de Geest. We zijn gefascineerd door het kunstwerk tussen je oren.

Onze geest is **divers**. Sommige geesten zijn gestructureerd als een Mondriaan en anderen chaotisch als een Pollock. Soms is je geest introvert als een Rothko, en op een ander moment extrovert als een Gauguin. Sommige geesten zijn gelaagd als een Van Gogh of conceptueel als een Warhol.

Onze geest is ook **uniek**. We verschillen van elkaar en zelfs van onszelf. We denken en voelen niet hetzelfde als toen we vijf waren, en lijken gek genoeg minder op onszelf dan op iemand nu, van onze eigen leeftijd. We verschillen van elkaar, van onszelf van jaar tot jaar, zelfs van dag tot dag en zelfs van minuut tot minuut. Hoe je opeens blij kan worden, gewoon omdat iemand naar je lacht.

Onze geest is **krachtig**. Kijk waar we toe in staat zijn, hoe gebroken harten omgezet kunnen worden in hits, hoe we soms met humor lastige situaties aankunnen, hoe een wel of niet aangeboren (hersenen)afwijking je nergens van hoeft te weerhouden. De veerkracht en verbeeldingskracht die we allemaal bezitten.

Tegelijkertijd is onze geest **kwetsbaar**. Iedereen die een nacht slecht geslapen heeft kan je vertellen hoe dun de lijn is tussen je normaal en anders voelen.

Met onze kunst en cultuurprogramma's maken we mentale gezondheid bespreekbaar. We hebben het over onze kwetsbaarheid zonder onze kracht te vergeten. We hebben het over de kracht van de geest, zonder onze kwetsbaarheid te verdoezelen.

Waarom vinden we het zo belangrijk om mentale gezondheid bespreekbaar te maken? Omdat we in allerlei onderzoeken zien terugkomen, maar vooral ook bij onszelf merken dat een open houding die ruimte biedt voor alles wat in de ander en jezelf leeft misschien wel de belangrijkste stap naar mentaal welzijn is. Je goed voelen dus. En dan hebben we het niet over super-over-de-top-Insta-gelukkig zijn. Dat is niemand altijd. Maar je gewoon oké voelen. Oké dat je hier bent. Oké met hoe je eruitziet. Oké met je dromen. Oké met hoe je liefhebt. Oké met al je eigenaardigheden.

En wat heeft kunst daar mee te maken? Met je goed voelen en met mentale gezondheid bespreekbaar maken?

Met alleen wetenschap leren we de geest nooit helemaal kennen. Met elektroden op een hersenpan kunnen we activiteit meten maar met een gedicht, schilderij, dans of muziekstuk kan de ene geest de ander bewegen.

Door een goed nummer kun je je begrepen voelen. Een schilderij kan je troost bieden. Een verhaal kan je hoop geven. Een beeld kan je ideeën en oordelen omverschoppen en een nieuw perspectief geven. Ook als je daar helemaal niet op zat te wachten ;-)

En het heeft ook met onze eigen geschiedenis te maken. Het Museum van de Geest Haarlem, zit in het monumentale Dolhuys. Een gebouw met meer dan 700 jaar verleden in de geestelijke zorg. Je had mensen die *mal* waren, dat waren een soort goedaardige dwazen maar je had ook *dollen*, die waren een stuk woester. Die moesten tegen hun omgeving en zichzelf in bescherming genomen worden en konden opgenomen worden in het Dolhuys. Maar ook weeskinderen, leprozen, prostituees konden hier terecht.

Daarom voelen we vanuit onze oorsprong we een warme verwantschap met mensen aan de rand van de maatschappij.

Inmiddels zijn we een museum en werken we samen met kunstenaars aan een wereld waar niemand zich buitengesloten hoeft te voelen. **Ook de kunstenaars zelf niet.** Dat zie je goed terug in onze vestiging van Museum van de Geest in Amsterdam.

Hier zie je Outsider Art. Dat is een originele kunstvorm gemaakt door *outsiders* van de kunstwereld en vaak ook van de maatschappij. Via het werk tonen ze hun binnenwereld zonder bezig te zijn met wat de buitenwereld daarvan vindt.

Waar je ook komt, in het Museum van de Geest in Haarlem of in Amsterdam (beiden mag natuurlijk ook- jullie zijn meer dan welkom) je zal zien dat we geen museum zijn van *oooooh* en *aaaah*. Van lieflijke Victoriaanse tafereeltjes. Niet van dikke engeltje uit marmer. Niet van rijke mensen statig geposeerd in rood fluweel. We zijn een museum van HUH. Je ziet handen die uit de muur komen met wijzende vingers, microfoons die opgesteld staan, een beeldhouwwerk van rondgedraaide stukjes klei, een masker met monden als ogen. Het zet je even aan het denken. Als je dan de uitleg hoort dan valt een kwartje. Dan is je blik verruimd. En kijk je anders naar de wereld dan voordat je binnenkwam en denk je WOW!

Dus je bent van harte uitgenodigd om met een open geest te kijken in het museum van HUH en WOW en het kunstwerk tussen je oren te ontdekken.

Ontdek het kunstwerk tussen je oren in het Museum van de Geest.